

ผลกระทบความพร้อมของระบบบัญชียุคดิจิทัลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 7 มกราคม 2569
วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 11 กุมภาพันธ์ 2569
วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 17 มิถุนายน 2569

นริศรา ธรรมรักษา*

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และเปรียบเทียบความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ตลอดจนวิเคราะห์ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 295 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีมีระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ความพร้อมด้านการจัดการข้อมูลมีอิทธิพลสูงสุด รองลงมาคือด้านการประมวลผลข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 79.5 ในขณะที่ด้านการรวบรวมข้อมูลไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน งานวิจัยนี้เสนอแนะให้องค์กรเร่งยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการความปลอดภัยของข้อมูลและส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ระบบบัญชียุคดิจิทัล ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน นักบัญชี

วิธีการอ้างอิง:

นริศรา ธรรมรักษา. (2569). ผลกระทบความพร้อมของระบบบัญชียุคดิจิทัลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 8(2), 187-204.

*ผู้ประสานงานหลัก: Thamraksa_N@outlook.co.th

The Impact of Digital Accounting System Readiness on the Operational Performance of Corporate Accountants in the Upper Northeastern Region

Received: January 7, 2026

Revised: February 11, 2026

Accepted: June 17, 2026

Narisara Thamraksa *

Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were to assess the level of readiness regarding digital accounting systems and operational performance, compare the readiness regarding digital accounting systems as classified by personal characteristics, and analyze the readiness regarding digital accounting systems affecting the operational performance of corporate accountants in the upper northeastern region of Thailand. The sample of this quantitative research consisted of 295 corporate accountants obtained via stratified random sampling. The data were collected by using a questionnaire and analyzed by descriptive statistics, t-test, One-way ANOVA, and Multiple Regression Analysis. The research results revealed that, overall, the accountants had a high level of readiness regarding digital accounting systems and operational performance. When classified by personal characteristics, including gender, age, educational level, work experience, and position, it was found that there were statistically significant differences in readiness regarding digital accounting systems. Multiple Regression Analysis results indicated that readiness in data management had the highest influence on the operational performance of corporate accountants, followed by data processing, at a statistically significant level. Together, they could predict operational performance by 79.5 percent. However, readiness in data collection did not affect operational performance. The results suggest that organizations should accelerate the enhancement of infrastructure regarding data security management and promote in-depth data analysis skills to increase sustainable competitive capabilities.

Keywords: Digital Accounting System, Operational Performance, Accountant

Cite this article as:

Thamraksa, N. (2026). The Impact of Digital Accounting System Readiness on the Operational Performance of Corporate Accountants in the Upper Northeastern Region. *Journal of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University*, 8(2), 187-204.

* Corresponding Author: Thamraksa_N@outlook.co.th

บทนำ

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่พลิกผัน และพลวัตของเศรษฐกิจโลกในศตวรรษที่ 21 ระบบนิเวศทางธุรกิจกำลังเผชิญกับความท้าทายในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาชีพบัญชีที่บทบาทหน้าที่ได้ถูกยกระดับจากการเป็นเพียงผู้บันทึกรายการค้า (Record Keeper) สู่การเป็นพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ (Strategic Partner) ที่ต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่แม่นยำและทันเวลาในการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กร การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบบัญชียุคดิจิทัล (Digital Accounting System Transformation) จึงมิใช่เพียงทางเลือก แต่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่องค์กรธุรกิจต้องเร่งดำเนินการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Lutfi, Alkelani, Alqudah and Alshira'h (2022) ที่พบว่า การนำระบบบัญชีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ส่งผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ โดยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) การประมวลผลบนระบบคลาวด์ (Cloud Computing) และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการทำงาน ลดความผิดพลาดจากมนุษย์ และเพิ่มความเร็วในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Beaver, 2025)

ระบบบัญชียุคดิจิทัล (Digital Accounting System) หมายถึง การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศขั้นสูงเข้ากับกระบวนการทางบัญชีเพื่อเปลี่ยนรูปแบบการจัดการข้อมูลทางการเงิน การบันทึกข้อมูลบัญชีแบบกระดาษ (Paper-based) หรือโปรแกรมตารางการคำนวณ (Spreadsheet Program) ตลอดจนการบันทึกข้อมูลทางบัญชีการเงินผ่านโปรแกรมบัญชีแบบออนไลน์ สู่ระบบอัตโนมัติที่เชื่อมโยงข้อมูลแบบเรียลไทม์ (Real-time Integration) (สลิตญา รักรอด, ไกรวิทย์ หลีกภัย และมัตติมา กรงเด็น, 2567) ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างระบบบัญชีแบบดั้งเดิมกับระบบดิจิทัลคือ ความสามารถในการเข้าถึงและประมวลผลข้อมูล โดยระบบดั้งเดิมมักทำงานแยกส่วน (Siloed) และเน้นการรายงานผลในอดีต (Historical Reporting) ในขณะที่ระบบบัญชีดิจิทัลสามารถเชื่อมต่อโปรแกรมประยุกต์ (Application Programming Interface: API) กับธนาคารและแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ได้โดยตรง ช่วยให้ข้อมูลเข้าสู่ระบบโดยอัตโนมัติ ลดภาระการบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง ลดความซ้ำซ้อน และสามารถพยากรณ์แนวโน้มทางการเงินในอนาคตได้อย่างแม่นยำ (Sastararuj, Hoonsopon, Pitchayado, & Chiwami, 2022) ตัวอย่างการใช้งานที่เห็นได้ชัดในปัจจุบัน ได้แก่ การใช้ซอฟต์แวร์บัญชีบนคลาวด์ (Cloud Accounting Software) ที่ช่วยให้นักบัญชีและผู้บริหารเข้าถึงงบการเงินได้จากทุกที่ผ่านสมาร์ทโฟน การใช้เทคโนโลยี OCR (Optical Character Recognition) ในการแปลงภาพใบใบเสร็จเป็นข้อมูลทางบัญชี หรือการใช้ระบบ RPA (Robotic Process Automation) ในการกรอกรายการบัญชีธนาคารและตรวจสอบความถูกต้องของธุรกรรมที่มีปริมาณมหาศาลได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว (KPMG, 2025; Reuters, 2025)

อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทยที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรที่มีทักษะดิจิทัล จากการศึกษาของ ฤติมา มุ่งหมาย และอโนชา สุวรรณสาร (2562) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้งานซอฟต์แวร์ทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจและการสนับสนุนที่เพียงพอในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชี นอกจากนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงที่ผ่านมาได้เป็นตัวเร่งให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานในรูปแบบดิจิทัล แต่ในขณะเดียวกันก็เปิดเผยให้เห็นถึงช่องว่างทางดิจิทัล (Sastararuj et al., 2022) และความไม่พร้อมของนักบัญชีในการจัดการกับความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูล และการบริหาร

จัดการข้อมูลที่มีปริมาณมหาศาล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของระบบบัญชียุคใหม่ (Boonmee, Mangkalakeeree & Jeong, 2025)

จากงานวิจัยของสุพัตรา โสราริชา, พัทธราพร ปรานาค และฉัตรชดา วิโรเธรัตน์ (2568) ได้ชี้ให้เห็นว่าทักษะทางบัญชีและความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชี แต่ยังคงขาดการศึกษาเจาะลึกถึงอิทธิพลขององค์ประกอบย่อยด้านการรวบรวมการจัดการ และการประมวลผลข้อมูลที่มีต่อมิติต่าง ๆ ของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในบริบทของแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน ซึ่งถือเป็นช่องว่างทางวิชาการที่สำคัญที่ควรได้รับการเติมเต็มเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง และจากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่านักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนยังขาดความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลอยู่หลายด้านทั้งด้านความรู้ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของรักษดาวัลย์ ศิริธาดา (2567) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยพบว่านักบัญชีต้องมีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานเพื่อเตรียมรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นอยู่เสมอโดยเฉพาะด้านระบบบัญชีสมัยใหม่ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้นักบัญชีต้องแสวงหาความรู้ และเตรียมความพร้อมของตนเองอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง ธุรกิจในพื้นที่นี้ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงและการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบทางการค้าข้ามแดนที่ซับซ้อน ความล่าช้าหรือความผิดพลาดในการจัดทำบัญชีอันเนื่องมาจากระบบการทำงานที่ล้าสมัยย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร และความน่าเชื่อถือขององค์กร

การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบบัญชีดิจิทัลในประเทศไทยส่งผลให้ความพร้อมทางเทคโนโลยีกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งหลักฐานเชิงประจักษ์ชี้ให้เห็นว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อทัศนคติและการยอมรับเทคโนโลยีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ (Mpofu, 2025) และสถานะทางรายได้ยังเป็นตัวแปรหลักที่ส่งผลต่อขีดความสามารถในการเข้าถึงและความรอบรู้ด้านดิจิทัล ส่งผลให้ระดับความพร้อมของบุคลากรมีความหลากหลายตามปัจจัยประชากรศาสตร์ (Shuhidan, Awang, Taib, Rashid & Hasan, 2023) ดังนั้นการเปรียบเทียบความพร้อมจำแนกตามลักษณะบุคคลจึงเป็นฐานข้อมูลสำคัญในการพัฒนาศักยภาพนักบัญชีให้สอดคล้องกับพลวัตของเทคโนโลยีได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาและวิเคราะห์ระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยอาศัยกรอบแนวคิดทฤษฎีประสิทธิภาพการทำงาน และแนวคิดระบบสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อประเมินความสัมพันธ์และค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีในภูมิภาค ให้สามารถก้าวทันต่อพลวัตของโลกธุรกิจสมัยใหม่ สนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ และยกระดับมาตรฐานวิชาชีพบัญชีไทยสู่ความเป็นสากลอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
2. เพื่อประเมินระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
3. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงาน
4. เพื่อทดสอบผลกระทบความพร้อมของระบบบัญชียุคดิจิทัลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา การวิจัยนี้มุ่งเน้นประเมินความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตลอดจนทำการเปรียบเทียบความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล และวิเคราะห์ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในบริษัทจำกัด ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดสกลนคร จำนวน 1,572 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2568)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในบริษัทจำกัด ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย จำนวน 310 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ด้านพื้นที่ คือ บริษัทจำกัดที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย

ด้านเวลา การเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2568 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568 และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจนแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม 2569

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้บริหารองค์กรและเจ้าของกิจการ ตระหนักถึงความสำคัญของการลงทุนในระบบบัญชีดิจิทัล รวมถึงการพัฒนาทักษะบุคลากรในองค์กร
2. นักบัญชีและผู้ประกอบการด้านวิชาชีพบัญชี สามารถใช้ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ในการประเมินตนเองเพื่อยกระดับความก้าวหน้าในวิชาชีพและเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในยุค AI
3. สำหรับหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษา สามารถนำข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับระดับความพร้อมและปัญหาอุปสรรคของนักบัญชีในพื้นที่ ไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม และมาตรการสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรทางบัญชีที่มีสมรรถนะสูง รองรับการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการวิจัยจะนำไปสู่การสร้างแบบจำลองเชิงประจักษ์ที่อธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบความพร้อมทางดิจิทัลกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ซึ่งสามารถใช้เป็นฐานในการศึกษาวิจัยต่อยอดในอนาคตสำหรับภูมิภาคหรืออุตสาหกรรมอื่น ๆ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้มีฐานทางวิชาการที่เข้มแข็ง ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อหลัก ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชียุคดิจิทัล

ระบบบัญชียุคดิจิทัล คือ การจัดการข้อมูลทางบัญชีและการเงินผ่านเทคโนโลยี โดยเปลี่ยนผ่านจากการปฏิบัติงานบัญชีแบบดั้งเดิม (Manual/Paper-based) มาสู่การปฏิบัติงานบนแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น โปรแกรมบัญชีบน Cloud แทนการบันทึกข้อมูลด้วยมือ เป็นต้น โดยในระบบนี้การบันทึกข้อมูล การคำนวณ และการจัดทำรายงานจะถูกทำอย่างอัตโนมัติหรือกึ่งอัตโนมัติ ช่วยให้ข้อมูลทางบัญชีมีความแม่นยำ รวดเร็ว และสามารถตรวจสอบได้แบบเรียลไทม์ (PM ACCOUNTING, 2025)

แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล

จากการวิจัยของสลิตญา รักรอด และคณะ (2567) ที่ระบุว่า ระบบบัญชียุคดิจิทัล เป็นการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดการงานบัญชี เปลี่ยนจากการบันทึกข้อมูลจากเอกสารปริมาณมาก ๆ มาเป็นการทำงานผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เชื่อมโยงข้อมูลโดยอัตโนมัติ ช่วยให้สามารถทำงานได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยสามารถจำแนกองค์ประกอบความพร้อมของระบบบัญชียุคดิจิทัลออกเป็น 3 ด้านหลัก ดังนี้

1) ด้านการรวบรวมข้อมูล (Data Collection) ในบริบทดิจิทัล เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการฐานข้อมูล (Database Management) ให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อมใช้งาน การวางแผนกำหนดเวลา และการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล (Source Verification) เพื่อความถูกต้องและปลอดภัยก่อนนำเข้าสู่ระบบ รวมถึงความสามารถในการแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และความรอบคอบในการรักษาข้อมูลที่ได้รับ

2) ด้านการจัดการข้อมูล (Data Management) เป็นความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (Data Access) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำรายงานทางการเงินโดยสรุปความรู้เชิงลึก การมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security) เพื่อป้องกันการสูญหายหรือรั่วไหล ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญสูงสุดในยุค Cyber Threat และการมีกลยุทธ์ในการควบคุมการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

3) ด้านการประมวลผลข้อมูล (Data Processing) เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) เพื่อให้เกิดความเข้าใจและหาข้อสรุปสำหรับการใช้งานจริง การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการประมวลผลเพื่อความเร็วและทันต่อสถานการณ์ รวมถึงการจัดระเบียบข้อมูล (Data Organization) ให้อยู่ในรูปแบบที่ง่ายต่อการดึงมาใช้งานในอนาคต และการเชื่อมโยงข้อมูล (Data Integration) ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Operational Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายโดยใช้ทรัพยากร เช่น เวลา แรงงาน และงบประมาณ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความสูญเปล่าน้อยที่สุด ในงานบัญชี ประสิทธิภาพไม่ได้วัดเพียงแค่ความเร็ว แต่รวมถึงคุณภาพของข้อมูลที่ได้

ความถูกต้องแม่นยำ และความสอดคล้องกับมาตรฐาน (อภินิหาร จัปประยงค์, ปานฉัตร อาการักษ์ และ อวรรณ เชื้อเมืองพาน, 2567)

จากแนวคิดของ บุญช่วง ศรีธรรมากร และสุพร แก้วสะอาด (2564) ได้ประยุกต์หลักการทำงานให้มีประสิทธิภาพมาใช้ โดยระบุว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร การทำงานของนักบัญชี ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) ด้านการทำงานต้องเชื่อถือได้ ผลงานบัญชีต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถตรวจสอบได้ สามารถนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริงและเที่ยงธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งบการเงินและผู้บริหารในการตัดสินใจ

2) ด้านงานสำเร็จทันเวลา ความทันเวลาเป็นคุณลักษณะเชิงคุณภาพที่สำคัญของสารสนเทศทางการบัญชี ข้อมูลที่ถูกต้องแต่ล่าช้าย่อมไร้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางธุรกิจ ประสิทธิภาพในด้านนี้จึงวัดจากความสามารถในการส่งมอบงานและรายงานทางการเงินได้ตามกำหนดเวลา ทั้งตามกฎหมายและตามความต้องการของฝ่ายบริหาร

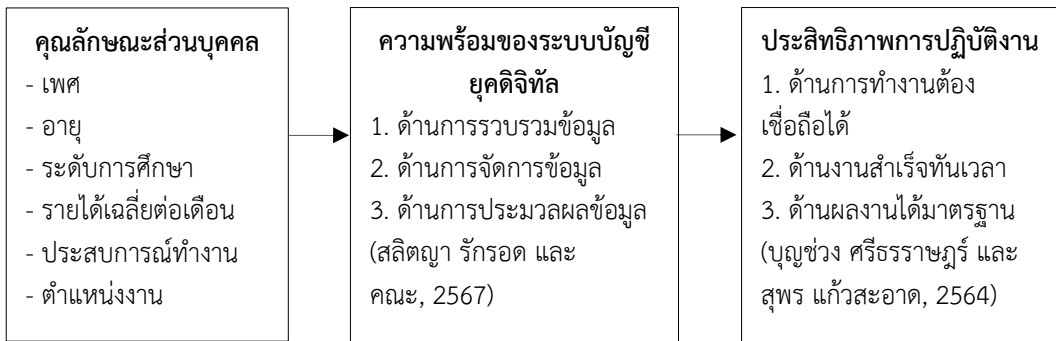
3) ด้านผลงานได้มาตรฐาน เป็นการปฏิบัติงานตามขั้นตอน ระเบียบวิธี และมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด การมีมาตรฐานช่วยลดความผันแปรของกระบวนการทำงาน ลดความผิดพลาด และทำให้ผลลัพธ์มีคุณภาพสม่ำเสมอ

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล เป็นปัจจัยนำเข้าสำคัญที่กำหนดระดับ ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชี โดย Kumar and Rani (2024) ที่พบว่าในบริบทของการจัดการข้อมูลทางบัญชี เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะปรับตัว ยอมรับ และปฏิบัติตามระเบียบวิธีปฏิบัติงานดิจิทัลได้ดีกว่าเพศชาย ส่วนด้านช่วงอายุ และประสบการณ์ทำงานมีอิทธิพลต่อการเปิดรับและทักษะในการใช้งานเครื่องมือดิจิทัลที่แตกต่างกัน (Hysa, Karasek, & Zdonek, 2021; Sebele-mpofu, 2024) นอกจากนี้ Shuhidan et al. (2023) และ Mpofu (2025) พบว่าระดับการศึกษาและสถานะทางเศรษฐกิจส่งผลต่อขีดความสามารถในการเข้าถึงและความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและทันสมัย ส่วนด้านตำแหน่งงาน Busulwa, Birt, Gepp and Oates (2024) ชี้ให้เห็นว่านักบัญชีตำแหน่งระดับปฏิบัติงานมักมีบทบาทในการใช้งานระบบเทคโนโลยีทางการบัญชีสูงกว่าระดับผู้บริหาร ซึ่งความพร้อมทางดิจิทัลเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดย วนิดา เจริญแก้ว (2563) พบว่าความรู้และทักษะวิชาชีพในการใช้โปรแกรมบัญชีส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี โดยเฉพาะในมุมมองของผู้ประกอบการที่ต้องการความถูกต้องและรวดเร็ว สอดคล้องกับ สลิตญา รักรอด และคณะ (2567) ที่ศึกษาอิทธิพลของทักษะบัญชีและระบบบัญชียุคดิจิทัล พบว่าด้านความพร้อมทางทักษะบัญชี การรวบรวมข้อมูลและการจัดการข้อมูลส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น นำไปสู่กรอบแนวคิดการวิจัยที่ว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันจะส่งผลต่อระดับความพร้อมของระบบบัญชียุคดิจิทัลอย่างไร และระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลจะส่งผลให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีอย่างไร

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในบริษัทจำกัด ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดสกลนคร จำนวน 1,572 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2568)

2) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน วิธีการเลือกตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามจังหวัดและประเภทธุรกิจ เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ครอบคลุมประชากรทั้งหมด โดยมีเกณฑ์คัดเข้า คือ นักบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีอย่างน้อย 1 ปี เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในเนื้อหาและระบบที่ใช้อยู่ ส่วนเกณฑ์คัดออก คือ ผู้ที่ไม่สะดวกในการให้ข้อมูลหรือไม่ตอบแบบสอบถามจนครบถ้วน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล (Readiness for Digital Accounting System) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรวบรวมข้อมูล จำนวน 5 ข้อ ด้านการจัดการข้อมูล จำนวน 5 ข้อ และด้านการประมวลผลข้อมูล จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Operational Efficiency) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานต้องเชื่อถือได้ จำนวน 5 ข้อ ด้านงานสำเร็จทันเวลา จำนวน 5 ข้อ และด้านผลงานได้มาตรฐาน จำนวน 5 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ความเที่ยงตรง (Validity) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่าทุกข้อคำถามมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ซึ่งถือว่าใช้ได้ ความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในบริษัทจำกัด ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน แล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 0.70 แสดงว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัย และจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์พร้อมซองตอบรับ และช่องทางออนไลน์ (QR Code) เพื่ออำนวยความสะดวก โดยกำหนดระยะเวลาในการตอบกลับภายใน 15 วัน หากไม่ได้รับคืนจะดำเนินการติดตามทางโทรศัพท์ จากการดำเนินการได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 295 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.16 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งถือว่าเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติในการประมวลผลข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติดังนี้

1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลทั่วไป และค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

- การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (Independent Samples t-test) เพื่อทดสอบการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่าง

- การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ด้านอายุ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ ด้านประสบการณ์ และด้านตำแหน่ง หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Tukey

- การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) วิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และอิทธิพลของตัวแปรอิสระคือ ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อตัวแปรตามคือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี โดยตรวจสอบค่า VIFs เพื่อป้องกันปัญหา Multicollinearity

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 295 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70 มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 60.30 มีรายได้ไม่น้อยกว่า 20,000 บาท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 และมีตำแหน่งงานเป็นสมุห์บัญชี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90

1. ผลการประเมินระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=0.39$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการจัดการข้อมูล	4.23	0.46	มาก
2. ด้านการรวบรวมข้อมูล	4.21	0.38	มาก
3. ด้านประมวลผลข้อมูล	4.02	0.49	มาก
โดยรวม	4.16	0.39	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพร้อมด้านการจัดการข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการรวบรวมข้อมูล และด้านประมวลผลข้อมูล ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดรายด้านดังนี้

1.1 ด้านการจัดการข้อมูล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูล มีความรอบคอบและรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสำคัญ เพื่อป้องกันการสูญหายและการรั่วไหลของข้อมูล ($\bar{X}=4.50$, $S.D.=0.48$) รองลงมาคือ การมุ่งมั่นที่จะจัดการข้อมูล และการเชื่อมโยงข้อมูลให้เกิดความถูกต้อง เชื่อถือได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.29$, $S.D.=0.55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความสามารถจัดทำรายงานทางการเงิน โดยการสรุปความรู้และข้อมูลเชิงลึกได้อย่างแม่นยำและน่าเชื่อถือ ($\bar{X}=4.05$, $S.D.=0.52$)

1.2 ด้านการรวบรวมข้อมูล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับการปฏิบัติงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน ($\bar{X}=4.30$, $S.D.=0.43$) รองลงมาคือ ความสามารถในการพิจารณาลักษณะของข้อมูลที่จำเป็นและต้องการใช้ได้ว่าเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นแค่ความคิดเห็น ($\bar{X}=4.29$, $S.D.=0.34$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อความปลอดภัยก่อนนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ($\bar{X}=4.09$, $S.D.=0.39$)

1.3 ด้านประมวลผลข้อมูล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถจัดระเบียบข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่ง่ายต่อการดึงข้อมูลมาใช้งานและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งานในอนาคต ($\bar{X}=4.10$, $S.D.=0.48$) รองลงมาคือ ความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการประมวลผลข้อมูล เพื่อความรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์และเกิดประโยชน์ต่อองค์กร ($\bar{X}=4.09$, $S.D.=0.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงข้อมูลภายในและภายนอกองค์กรเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.90$, $S.D.=0.46$)

2. ผลการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, $S.D.=0.38$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการทำงานต้องเชื่อถือได้	4.27	0.48	มาก
ด้านงานสำเร็จทันเวลา	4.32	0.38	มาก
ด้านผลงานได้มาตรฐาน	4.36	0.43	มาก
โดยรวม	4.32	0.40	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านผลงานได้มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือด้านงานสำเร็จทันเวลา และด้านการทำงานต้องเชื่อถือได้ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดรายด้านดังนี้

2.1 ด้านผลงานได้มาตรฐาน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การปฏิบัติงานตามขั้นตอน การดำเนินงานที่กำหนดทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ การตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของงานที่ทำเสร็จทุกครั้ง ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การมีผลลัพธ์จากการปฏิบัติงานเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดและมีประสิทธิผลสูงสุด ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.58)

2.2 ด้านงานสำเร็จทันเวลา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ตามเวลาที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.39) รองลงมาคือ ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานส่งผลทำให้งานเสร็จทันเวลาที่กำหนดไว้อยู่เสมอ ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.41) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความสามารถในการบริหารเวลาปฏิบัติหน้าที่ทางการบัญชีได้ทันตามรอบเวลา เพื่อให้ผลงานเสร็จทันเวลาและทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.37)

2.3 ด้านการทำงานต้องเชื่อถือได้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลและรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและเชื่อถือได้ ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ การจัดทำรายงานทางการเงินและเสนอแนะผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจอย่างถูกต้อง ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.46) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความสามารถในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้รายงานทางการเงิน โดยการนำเสนอข้อมูลและรายงานทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.58)

3. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ผลดังนี้

3.1 เพศ ผลการวิเคราะห์ Independent Samples t-test พบว่านักบัญชี เพศหญิง มีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล ($\bar{X}=4.19$) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X}=4.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t=-3.779$, $p=0.000$)

3.2 อายุ ผลการวิเคราะห์ ANOVA พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F=5.201$, $p=0.002$) และทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Tukey แสดงให้เห็นว่ากลุ่ม อายุ 30-35 ปี มีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลสูงกว่ากลุ่มอายุ 36-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ

3.3 ระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ ANOVA พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F=5.652$, $p=0.004$) และทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Tukey แสดงให้เห็นว่ากลุ่มปริญญาตรีมีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลสูงกว่ากลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญ

3.4 รายได้ ผลการวิเคราะห์ ANOVA พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F=6.165$, $p=0.000$) และทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Tukey แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีรายได้ ต่ำกว่า 30,000 บาท มีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลสูงกว่ากลุ่มรายได้ 30,000 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ

3.5 ประสบการณ์ทำงาน ผลการวิเคราะห์ ANOVA พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F=5.031$, $p=0.002$) และทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Tukey แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความพร้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญ

3.6 ตำแหน่งงาน ผลการวิเคราะห์ ANOVA พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($F=66.977$, $p=0.000$) และทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Tukey แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี มีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลต่ำกว่าตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชีและตำแหน่งสมุหบัญชี อย่างมีนัยสำคัญ

4. ผลการทดสอบผลกระทบความพร้อมของระบบบัญชียุคดิจิทัลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ก่อนการทดสอบความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ มีค่าตั้งแต่ 1.987–3.462 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006)

ตารางที่ 3 แสดงผลการทดสอบผลกระทบความพร้อมของระบบบัญชียุคดิจิทัลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std. Error	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	0.980	0.101	-	9.729	0.000*
ด้านการจัดการข้อมูล (Data Management)	0.707	0.032	0.689	21.908	0.000*
ด้านประมวลผลข้อมูล (Data Processing)	0.086	0.030	0.087	2.879	0.004*
ด้านการรวบรวมข้อมูล (Data Collection)	0.028	0.042	0.027	0.654	0.514
$F=571.059$, $p=0.000$, $\text{Adj } R^2=0.795$					

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์โดยตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพได้ร้อยละ 79.5 นอกจากนี้ ค่า F-value เท่ากับ 571.059 ($p<0.05$) บ่งชี้ว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวในแบบจำลองมีอิทธิพลร่วมกันต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลด้านการจัดการข้อมูลและด้านประมวลผลข้อมูล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยด้านการจัดการข้อมูลมีอิทธิพลสูงสุด ($\text{Beta}=0.689$) รองลงมาคือ

ด้านประมวลผลข้อมูล (Beta=0.087) ในขณะที่ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลด้านการรวบรวมข้อมูล ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ ($p>0.05$) จึงถูกตัดออกจากสมการพยากรณ์ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.980 + 0.707(\text{ด้านการจัดการข้อมูล}) + 0.086(\text{ด้านประมวลผลข้อมูล})$$

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นประเด็นหลักตามวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ 1) ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล 2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 3) ความแตกต่างทางความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 4) ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

1. ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัล พบว่า นักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการที่สำคัญของวิชาชีพบัญชีในส่วนภูมิภาค สอดคล้องกับแนวโน้มระดับสากลที่องค์กรธุรกิจต่างเร่งกระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล เพื่อความอยู่รอดจากการหยุดชะงักทางธุรกิจ ในช่วงวิกฤตการณ์โควิด-19 ที่ผ่านมา ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การที่นักบัญชีในพื้นที่มีความพร้อมในระดับสูง ส่วนหนึ่งอาจมีสาเหตุหลักมาจากการถูกบังคับโดยสภาพแวดล้อมทางกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ เช่น นโยบายระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment) และระบบใบกำกับภาษีและใบรับอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tax Invoice & e-Receipt) ของกรมสรรพากร เป็นต้น ที่ผลักดันให้ผู้ปฏิบัติงานต้องปรับตัวใช้เครื่องมือดิจิทัลในชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตติยา วงศ์มาบุตร และนิตยา โพธิ์ศรีจันทร์ (2568) ที่ทำการศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครพนม สกลนคร และมุกดาหาร ซึ่งพบว่านักบัญชีในกลุ่มนี้มีความสามารถทางการบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในวิชาชีพท่ามกลางวิกฤตการณ์โควิด-19 ที่ผ่านมา ถือเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี พบว่า นักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านผลงานได้มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ที่เข้มแข็งของวิชาชีพบัญชีไทยที่ยึดมั่นในความถูกต้องและการปฏิบัติตามมาตรฐานเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์ และสุพร แก้วสะอาด (2564) ที่พบว่านักบัญชียังคงให้ความสำคัญกับความถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เป็นอันดับแรก แม้ในสภาวะวิกฤตอย่างไรก็ตาม

3. ความแตกต่างทางความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

3.1 ด้านเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีเพศหญิงมีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญ ข้อค้นพบนี้อาจขัดแย้งกับงานวิจัยด้านไอทีในอดีตที่มีกระแสบ่งชี้ว่าเพศชายมีความถนัดด้านเทคโนโลยีมากกว่า แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kumar and Rani (2024) ที่พบว่าในบริบทของการทำงานละเอียด และการจัดการข้อมูลทางบัญชี เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะปรับตัว ยอมรับ และปฏิบัติตามระเบียบวิธีปฏิบัติงานดิจิทัลได้ดีกว่าเพศชาย

3.2 ด้านอายุ ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีกลุ่มอายุ 30-35 ปี มีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลสูงกว่ากลุ่มอายุที่สูงกว่า ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึง ช่วงอายุดังกล่าวเป็นช่วงที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี

และอยู่ในช่วงวัยทำงานที่มีประสบการณ์ ทำให้สามารถผสมผสานความรู้ทางบัญชีเข้ากับทักษะดิจิทัลได้อย่างลงตัวที่สุด ในขณะที่กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพร้อมต่ำกว่าอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาช่องว่างระหว่างวัย และความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hysa, Karasek and Zdonek (2021) ที่พบว่ากลุ่ม Gen Z และ Millennials (Gen Y) มีความสามารถในการรับมือกับความซับซ้อนของเทคโนโลยีได้ดีกว่า Gen X อย่างมีนัยสำคัญ

3.3 ด้านการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีที่มีการศึกษาปริญญาตรี มีความพร้อมทางดิจิทัลสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึงการใช้งานจริงของระบบบัญชียุคดิจิทัล กล่าวคือ พนักงานระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีคือผู้ที่ต้องสัมผัสและใช้งานระบบบัญชีดิจิทัลในหน่วยงานจริง เช่น การบันทึกข้อมูล การกระทบยอด หรือการออกไปกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เกิดทักษะความชำนาญที่สูงกว่าผู้บริหารที่มีกตัญญูเพียงรายงานสรุปผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jackson and Allen (2024) ที่พบว่าผู้จัดการฝ่ายบัญชีมักมีความล่าช้าในการเข้าใจรายละเอียดทางเทคนิคของระบบใหม่ ๆ เมื่อเทียบกับพนักงานหน้างาน ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาการตัดสินใจลงทุนในเทคโนโลยีที่ไม่ตอบโจทย์การทำงานจริง

3.4 ด้านรายได้ ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท มีระดับความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 30,000 บาทขึ้นไป ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ World Bank (2023) ที่ชี้ว่าผู้มีรายได้สูงมักเข้าถึงเทคโนโลยีได้ดีกว่า แต่ในบริบทขององค์กรธุรกิจ ความสัมพันธ์นี้กลับขัดแย้งเนื่องจากลักษณะงานของนักบัญชีระดับต้น ซึ่งได้รับเงินเดือนในเกณฑ์ต่ำกว่า 30,000 บาท เป็นกลุ่มที่ต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานและใช้งานเทคโนโลยีโดยตรง ดังนั้นความพร้อมของนักบัญชีจึงเกิดจากการฝึกฝนซ้ำ ๆ จนเกิดความชำนาญ ในทางตรงกันข้าม ผู้มีรายได้สูงมักอยู่ในบทบาทบริหาร ซึ่งเน้นการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจมากกว่าการผลิตข้อมูล ทำให้ความพร้อมในการปฏิบัติงานจริงต่ำกว่าผู้ได้บังคับบัญชา

3.5 ด้านประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความพร้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึงนักบัญชีที่มีประสบการณ์สูงกว่า 10 ปี เติบโตมาในยุคที่ระบบบัญชีเป็นแบบเดิมหรือยังไม่ได้ใช้ระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยจัดการบัญชี ต่างจากกลุ่มประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม Gen Y ปลาย และ Gen Z ซึ่งเป็นคนรุ่นดิจิทัล (Digital Natives) ที่มีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีมากกว่าจึงส่งผลให้มีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลมากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sebele-mpofu (2024) ที่พบว่าสถาบันการศึกษาในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมา ได้มีการปรับหลักสูตรบัญชีบัณฑิตโดยผนวกรายวิชา ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (AIS) และการใช้โปรแกรม Enterprise Resource Planning (ERP) เข้าไปอย่างเข้มข้น ทำให้นักบัญชีรุ่นใหม่มีความพร้อมทางเทคนิคสูงกว่านักบัญชีรุ่นเดิม

3.6 ด้านตำแหน่งงาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี มีความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลต่ำกว่าตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชีและตำแหน่งสมุห์บัญชี อย่างมีนัยสำคัญ ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึงผู้บริหารระดับสูงมักเป็นผู้กำหนดนโยบายและใช้วิธีการมอบหมายงาน ส่วนงานด้านเทคนิคให้กับผู้บังคับบัญชา ทำให้ทักษะการใช้งานระบบของตนเองถดถอยลงตามกาลเวลา ซึ่งต่างจากระดับปฏิบัติการที่ต้องใช้งานกับระบบบัญชีสมัยใหม่อยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Busulwa et al. (2024) ชี้ให้เห็นว่าในปัจจุบันทักษะทางเทคโนโลยี ได้กลายเป็นข้อกำหนดพื้นฐาน สำหรับนักบัญชีระดับต้น ที่ต้องใช้งานระบบ

Cloud Accounting และ e-Tax ในกระบวนการทำงานประจำวัน ในขณะที่ผู้บริหารระดับสูงมักมีบทบาทในการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจมากกว่าการใช้งานระบบโดยตรง ทำให้เกิดช่องว่างความชำนาญการใช้งานจริง

4. ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ความพร้อมด้านการจัดการข้อมูลมีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในทิศทางบวกมากที่สุด ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sastararuji et al. (2022) ที่ระบุว่า การจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ การจัดเก็บข้อมูลบน Cloud ที่ปลอดภัย และการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล คือปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านบัญชีประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็วและถูกต้อง ในส่วนของความพร้อมด้านการประมวลผลข้อมูล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในทิศทางเชิงบวก ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึง บทบาทของเทคโนโลยีในการประมวลผลข้อมูลดิบให้เป็นสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการดำเนินธุรกิจและการทำบัญชีให้มีความรวดเร็ว ถูกต้องยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wibowo (2024) ที่พบว่า การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ช่วยลดเวลาในการทำงานซ้ำซ้อนและเพิ่มความแม่นยำในการพยากรณ์ทางการเงิน ดังนั้นสะท้อนได้ว่า ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลด้านการจัดการข้อมูลมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมากที่สุด อาจเนื่องมาจากบริบทของธุรกิจในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็น SMEs ซึ่งความซับซ้อนของธุรกรรมอาจยังไม่ถึงจุดที่ต้องใช้การประมวลขั้นสูงด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศด้าน AI ทำให้ความพร้อมต่อระบบบัญชียุคดิจิทัลด้านการประมวลผลข้อมูลมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพยังไม่เด่นชัดเท่ากับการจัดการฐานข้อมูล ส่วนด้านการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยชี้ว่าไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนถือเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สำคัญที่ยืนยันถึงการเปลี่ยนผ่านของกระบวนการทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึง งานด้านการรวบรวมข้อมูลได้ถูกลดทอนความสำคัญลงจนกลายเป็นเพียงปัจจัยพื้นฐาน ที่เทคโนโลยีสามารถจัดการได้อย่างสมบูรณ์แบบ ในขณะที่ปัจจัยที่สำคัญของประสิทธิภาพการทำงานคือการจัดการข้อมูลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย และการประมวลผลข้อมูลเพื่อสร้างคุณค่าเชิงกลยุทธ์

ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพนักบัญชีในอนาคต จึงไม่ควรยึดติดอยู่กับความสามารถในการหาข้อมูล แต่ต้องมุ่งเน้นที่ความสามารถในการกำกับดูแลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การค้นพบนี้ไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจในภูมิภาคเท่านั้น แต่ยังเป็นสัญญาณเตือนให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานวิชาชีพต้องเร่งปรับตัวเพื่อสร้างนักบัญชีพันธุ์ใหม่ที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของโลกธุรกิจสมัยใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อเสนอแนะนี้มุ่งเป้าไปที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร นักบัญชี องค์กรธุรกิจและหน่วยงานพัฒนาวิชาชีพ

1. สำหรับผู้บริหาร จากผลวิจัยที่ชี้ว่าการจัดการข้อมูลที่ดีมีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ดังนั้นผู้บริหารควรจัดลำดับความสำคัญของงบประมาณด้านไอทีใหม่ โดยเปลี่ยนจากการซื้อเพียงโปรแกรมบันทึกบัญชี มาเป็นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานการจัดการข้อมูล (Data

Infrastructure) ที่ครบวงจร เช่น ระบบ Cloud ที่มีความปลอดภัยสูง ระบบสำรองข้อมูลอัตโนมัติ และระบบรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งเป็นความกังวลสูงสุดของนักบัญชี

2. สำหรับนักบัญชี จากผลการวิจัยที่ชี้ว่าความพร้อมด้านการจัดการข้อมูลและด้านการประมวลผลข้อมูลมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในทิศทางบวก ดังนั้นนักบัญชีต้องเร่งพัฒนาตนเองในสองด้านนี้เป็นสำคัญ โดยพัฒนาทักษะการจัดการข้อมูล เรียนรู้เรื่องโครงสร้างฐานข้อมูล ธรรมชาติของข้อมูล และกฎหมายคุ้มครองข้อมูล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสินทรัพย์ข้อมูลขององค์กรได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาทักษะและการประยุกต์ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น Power BI, Tableau หรือ Looker Studio เป็นต้น เปลี่ยนการนำเสนอข้อมูลทางบัญชีและทางการเงินในรูปแบบภาพ (Data Visualization) ที่ผู้บริหารสามารถเข้าใจตัดสินใจได้ทันที ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าของงานบัญชีให้สูงขึ้น

3. สำหรับองค์กรธุรกิจ จากผลการวิจัยที่ชี้ว่าปัญหาที่ผู้บริหารและบุคลากรอาวุโสมีความพร้อมทางดิจิทัลต่ำกว่าพนักงานระดับปฏิบัติการ องค์กรควรจัดทำโครงการระบบพี่เลี้ยงกลับด้าน (Reverse Mentoring) โดยให้พนักงานรุ่นใหม่ (Gen Y/Z) ที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี มาเป็นพี่เลี้ยงทางดิจิทัล (Digital Buddy) คอยแนะนำและสอนการใช้เครื่องมือดิจิทัลให้กับผู้บริหารและพนักงานอาวุโส วิธีนี้จะช่วยลดกำแพงทางทักษะ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร และช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจศักยภาพของเทคโนโลยีที่ตนเองลงทุนไปมากยิ่งขึ้น

4. สำหรับหน่วยงานด้านพัฒนาวิชาชีพ จากผลการวิจัยที่ชี้ว่านักบัญชีหญิงมีความพร้อมสูงกว่าเพศชาย องค์กรควรใช้ประโยชน์จากจุดแข็งนี้โดยการส่งเสริมให้บุคลากรหญิงก้าวหน้าขึ้นมารับบทบาทเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล หรือเป็นหัวหน้าโครงการวางระบบบัญชีใหม่ พร้อมทั้งสนับสนุนให้เข้าถึงการอบรมเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อลบภาพจำเดิม ๆ และสร้างบุคคลต้นแบบ (Role Model) ใหม่ให้กับวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้องค์ความรู้ด้านระบบบัญชีดิจิทัลในประเทศไทยมีความสมบูรณ์และทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ผู้วิจัยขอเสนอแนะทิศทางการวิจัยในอนาคต ดังนี้

1. ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปสู่ผลกระทบของเทคโนโลยีเฉพาะเจาะจงที่กำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญในปี พ.ศ. 2569 เช่น Generative AI (ChatGPT, Google Gemini), Blockchain เป็นต้น สำหรับการตรวจสอบบัญชี รวมถึงเทคโนโลยีซอฟต์แวร์ที่สร้างหุ่นยนต์ขึ้นมาทำงานซ้ำ ๆ แทนมนุษย์ (Robotic Process Automation: RPA) งานวิจัยในอนาคตควรวัดผลกระทบของเครื่องมือเหล่านี้แยกรายตัว เพื่อให้ทราบว่าเทคโนโลยีใดส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านใดมากที่สุด

2. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้บริหารและนักบัญชี เพื่อเจาะลึกถึงเหตุผล เบื้องหลังตัวเลขทางสถิติ เช่น ทำไมผู้บริหารจึงมีความพร้อมต่ำกว่าพนักงาน อะไรคืออุปสรรคที่แท้จริงของการเชื่อมโยงข้อมูล และทำไมการรวบรวมข้อมูลจึงไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในบริบทการทำงานจริง ข้อมูลเชิงลึกเหล่านี้จะช่วยให้การอธิบายปรากฏการณ์ได้ชัดเจนกว่าเพียงแค่ตัวเลขจากแบบสอบถาม

3. ควรเพิ่มตัวแปรด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี เช่น ความเครียดจากเทคโนโลยี ความไม่ไว้วางใจในเทคโนโลยี ความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น เข้ามาในโมเดลการวิจัย เพื่อให้เข้าใจมิติของคนที่มีปฏิสัมพันธ์กับระบบได้อย่างรอบด้านยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2568). รายงานข้อมูลทางการบัญชี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.
- บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์ และสุพร แก้วสะอาด. (2564). ผลกระทบของศักยภาพการทำงานแบบใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในสถานการณ์ COVID-19. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 3(6), 17-29.
- รักษาวาลย์ ศิริธาดา. (2567). อิทธิพลของการวางแผนการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อคุณภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *วารสารการวิจัยกาสะลองคำ*, 18(1), 19-28.
- ฤติมา มุ่งหมาย และอนิชา สุวรรณสาร. (2562). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้งานซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 151-165.
- วนิดา เจริญแก้ว. (2563). ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติ ในเขตกรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สลิตญา รักรอด, ไกรวิทย์ หลีกภัย และมัตติมา กรงเด็น. (2567). อิทธิพลของทักษะด้านบัญชีและระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(12), 687-703.
- สุพัตรา โสราธิวา, พัชรพร ปราณาก และฉัตรชดา วิโรเธรัตน์. (2568). ผลกระทบของปัญญาประดิษฐ์ด้านบัญชีดิจิทัลต่อประสิทธิภาพการทำงานและความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย. *Journal for Developing the Social and Community*, 12(3), 259-284.
- อภินันท์พร จัปประยงค์, ปานฉัตร อาการักษ์ และอรรณณ เชื้อเมืองพาน. (2567). ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ. *วารสารบัญชีปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*, 9(1), 227-246.
- อาทิตติยา วงศ์มาบุตร และนิตยา โพธิ์ศรีจันทร์. (2568). ผลกระทบของความสามารถทางการบัญชีดิจิทัลที่มีต่อคุณภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม สกลนคร และมุกดาหาร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 15(1), 199-213.
- Beaver, S. (2025). *18 Accounting Trends to Pay Attention to in 2025*. Retrieved June 30, 2025, from <https://www.netsuite.com/portal/resource/articles/accounting/accounting-trends.shtml>
- Black, K. (2006). *Business statistics for contemporary decision making* (4th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Boonmee, C., Mangkalakeeree, J. & Jeong, Y. (2025). Towards sustainable digital transformation: AI adoption barriers and enablers among SMEs in Northern Thailand. *Sustainable Futures*, 10, 1-17.
- Busulwa, R., Birt, J., Gepp, A., & Oates, G. (2024). *Lost in Translation? The Required Vs. Actual Technology Skills of Accountants*. Retrieved June 20, 2025, from https://www.researchgate.net/publication/378501284_Lost_in_Translation_The_Required_Vs_Actual_Technology_Skills_of_Accountants

-
- Hysa, B., Karasek, A. & Zdonek, I. (2021). Social Media Usage by Different Generations as a Tool for Sustainable Tourism Marketing in Society 5.0 Idea. *Sustainability*, 13, 1018.
- Jackson, D. & Allen, C. (2024). Enablers, barriers and strategies for adopting new technology in accounting. *International Journal of Accounting Information Systems*, 52, 100666.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kumar, J & Rani, V. (2024). Financial innovation and gender dynamics: a comparative study of male and female FinTech adoption in emerging economies. *International Journal of Accounting & Information Management*, 33(2), 334-353.
- Lutfi, A., Alkelani, S. N., Alqudah, H. & Alshira'h, A. F. (2022). The role of E-accounting adoption on business performance: The moderating role of COVID-19. *Journal of Risk and Financial Management*, 15(12), 617.
- Mpofu, Q. (2025). Digital Transformation in the Accounting Profession in Sub-Saharan Africa: Challenges, Opportunities, and Strategic Pathway. *Journal of Accounting Finance and Auditing Studies*, 11(4), 222-230.
- PM ACCOUNTING. (2025). *What is a digital accounting system? It transforms financial management, making it easier and more efficient*. Retrieved June 30, 2025, from <https://pmaccounting.net/digital-accounting-system/>
- Sastararuji, D., Hoonsoon, D., Pitchayado, P., & Chiwami, P. (2022). Cloud accounting adoption in Thai SMEs amid the COVID-19 pandemic: an explanatory case study. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 11(43), 1-25.
- Sebele-mpofu, F. Y. (2024). Hidden curriculum in accounting education in the digital era: the evolution, role, controversies, challenges and implications. *Cogent Arts & Humanities*, 11(1), 2402123.
- Shuhidan, S. M., Awang, Y., Taib, A., Rashid, N., & Hasan, M. S. (2023). Technology Readiness Among Future Accountants Towards Digitalization of Accounting Profession. *Indonesian Journal of Sustainability Accounting and Management*, 7(S1), 1-12.
- Reuters, T. (2025). *2025 State of Tax Professionals Report*. Retrieved June 30, 2025, from <https://www.thomsonreuters.com/en-us/posts/tax-and-accounting/2025-state-of-tax-professionals-report/attachment/2025-state-of-tax-professionals/>
- Wibowo, A. (2024). Data Analytics in Management Accounting: A Tool for Strategic Decision-Making in Competitive Markets. *International Conference on Economics, Accounting, and Taxation*, 1(1), 66-96.
- Winkler, M. & Bachmann, A. (2025). *Digitization in accounting 2024/2025: progress, hurdles and prospects*. Retrieved June 29, 2025, from <https://kpmg.com/de/en/home/insights/2025/02/study-digitization-in-accounting-2024-2025.html>
- World Bank. (2023). *Digital Progress and Trends Report 2023*. Retrieved June 30, 2025, from <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/d23c580e-617a-4c94-b844-9032f4b0250b/content>
-